

عنوان مقاله:

نشانگرهای زیستی به عنوان راهنمای پایش محیط زیست

محل انتشار:

مجله انسان و محیط زیست، دوره 12، شماره 3 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 9

نویسندگان:

مریم محمدی روزبهانی - استادیار، گروه محیط زیست، دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوزستان (مسئول مکاتبات)

نسرين چوپکار - استادیار، گروه شیلات، دانشکده کشاورزی، واحد کرمانشاه دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران

خلاصه مقاله:

نشانگرهای اکولوژیکی مانند انواع بنتوزها، جلبکها و گیاهان جهت ارزیابی وضعیت محیطزیستی میتوانند استفاده گردند، به طوری که یک نشانه اولیه نگران کننده از تغییرات و استرسها را در محیطزیست نشان میدهند. در واقع نشانگرها یک ارزیابی غیرمستقیم از کارایی آن سیستم و اثرات محیطزیستی پنهان را نشان داده و اگر به درستی انتخاب شوند ابزار مفیدی در اطلاع رسانی استفاده پایدار از آن سیستم اکولوژیکی برای مدیران میباشند. استفاده از نشانگرهای محیطزیستی به عنوان یک ابزار مدیریتی به دلایل زیر مورد تردید میباشد: در مبحث شاخصهای زیستی، صرف حضور و فراوانی گونهها در یک اکوسیستم دلیل بر سلامت اکوسیستم، عدم تخریب و یا بیخطر بودن فعالیتهای انسانی انجام گرفته در آن اکوسیستم نیست بلکه میزان تنوع ژنتیکی موجود در گونه یا جمعیتهای آن و وجود تبادل ژنتیکی بین جمعیتها و گروههای موجود در آن اکوسیستم ضامن تداوم حیات آنها خواهد بود. لذا اندازهگیری تنوع ژنی موجود، تعیین اندازه جمعیت موثر و میزان تبادل ژنی بین آنها، میتواند اطلاعات بیشتری در اختیار ما قرار دهد و در برنامه ریزی و ارزیابی پروژهها مورد استفاده قرار گیرد برنامههای پایش اغلب به تعداد کمی از نشانگرها بستگی دارند و جهت در نظر گرفتن کل سیستم اکولوژیکی ارزش ندارند. انتخاب نشانگرهای اکولوژیکی در مدیریت برنامههایی که اهداف و برنامههای طولانی مدت وسیع دارند، گنجینه است. برنامههای پایش و مدیریت به دلیل نقص در انتخاب نشانگرهای اکولوژیکی مناسب اغلب فاقد دقت بالای علمی هستند. مطالعه نشانگرهای محیطزیستی در خصوص انتخاب بهینه نشانگرها، نشان داده است که بایستی گونههایی انتخاب شوند که دقیقاً منعکس کننده سیستم بوده، سریعاً متناسب استرسها و موقعیتهای تغییر یابند، ساده و آشکار بوده و درک آنها پیچیده نباشد اما در این زمینه باز هم تجربیات ما محدود است و باز هم نیازمند این هستیم که شاخصهای بهتری را انتخاب کنیم و نشانگرهای محیطزیستی را بمنظور اجتناب از آسیبهای محیطزیستی موجود اصلاح نموده و حتی شاید بهتر باشد از مدل‌های کامپیوتری در سیستم GIS نیز بهمنظور تجزیه و تحلیل بهتر کمک گرفت.

کلمات کلیدی:

فناوری اطلاعات و ارتباطات، اینترنت، سواد محیطزیستی، دانشجویان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1872945>

